

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ З РІЗНИМ ТИПОМ ПОВЕДІНКОВОЇ АКТИВНОСТІ

Харечко Олена Степанівна, Петровська Інга Ростиславівна

Національний університет "Львівська політехніка"

79013, вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Україна, olenkaharechko@gmail.com

Представлено результати експериментального дослідження, які підтверджують наявність зв'язку соціально-психологічної компетентності студентів-психологів з їх поведінковою активністю, самоставленням та деякими характерологічними особливостями.

Соціально компетентність майбутнього практичного психолога як інтегративна характеристика особистості є сукупністю її соціальних знань, умінь, навичок, досвіду, цінностей і якостей, що дає змогу ефективно виконувати соціальні й професійні функції в межах компетенції психолога на основі позитивного ставлення до себе та інших. Соціально-психологічна компетентність – це здатність особистості ефективно взаємодіяти з іншими людьми, вміння правильно визначати психологічні особливості людей.

Прагнучи розширювати сферу спілкування та впливу, досягати взаєморозуміння, з'ясовувати причини власної поведінки та вчинків інших, особистість вступає в активну взаємодію з оточенням, тобто виявляє активність. Активність особистості – здатність особистості ініціювати зміни у процесі відносин з навколишнім світом. Основу активності особистості становлять потреби, як рушійна сила її розвитку. Виявляється активність у соціумі можна по-різному: оптимально використовуючи природні здібності і можливості, знаходячи оптимально-індивідуальний темп життя, своєчасно залучаючись до соціальних процесів тощо. Спонукає людину до активної дії конкретна мета, що має перспективу. Саме за таких умов у неї з'являється сильна внутрішня потреба, яка й зумовлює активність. Результатом активності є формування самосвідомості особистості, власного рефлексивного "Я", нової установки, а також потреби у нових соціальних і міжособистісних відносинах

Результати експериментального дослідження (58 студентів-психологів, віком від 18 до 21 року), дозволяють стверджувати, що соціально-психологічна компетентність позитивно корелює з поведінковою активністю ($p < 0,05$), шкалою «сумлінність» ($p < 0,05$), фактором Е ($p < 0,05$), фактором Н ($p < 0,05$), шкалами «відображене самоставлення» ($p < 0,05$), «самокерівництво» ($p < 0,05$), «самовпевненість» ($p < 0,05$). Таким чином, чим вищою є поведінкова активність студента-психолога, а також старанність, цілеспрямованість, надійність, наполегливість, сміливість та незалежність у судженнях та поведінці, чим кращою є здатність керувати собою, відчувати силу власного "Я", тим вищий рівень соціально-психологічної компетентності. Такі люди проявляють високу сміливість у спілкуванні, впевнені у собі, відчують свою компетентність і здатність вирішувати багато життєвих питань. Вони задоволені собою, відкриті для взаємодії з оточуючими, легко встановлюють ділові і особисті контакти, безперешкодно адаптуються до соціуму, легко та впевнено досягають бажаних цілей.

Соціально-психологічна компетентність негативно корелює зі шкалами «нейротизм» ($p < 0,05$), фактором L ($p < 0,01$), фактором О ($p < 0,05$), шкалою «самозвинувачення» ($p < 0,01$). Студенти з високим рівнем нейротизму, тривожні, схильні до підозрливості та постійного самозвинувачення, демонструють низький рівень соціально-психологічної компетентності.

В основу навчального процесу в університеті, що забезпечує підготовку студентів-психологів до професійної діяльності, має бути покладене подання матеріалу у формі професійно значущих практичних завдань і ситуацій з метою

формування позитивної Я-концепції, впевненості в собі, соціальної сміливості, глибокого розуміння та пізнання себе та інших.

Література

1. Лепіхова Л. Соціально-психологічна компетентність у педагогічній взаємодії / Л. Лепіхова // Вища освіта України. – 2004. – №3. – С. 87-102
2. Скірко Р.Л. Організаційно-педагогічні умови формування соціальної компетентності майбутніх практичних психологів / Р.Л. Скірко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 10 (63). – С. 204–209.

КОНФЛІКОГЕННИЙ ПОТЕНЦІАЛ БЛИЗЬКОГО СХОДУ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ОСВИТИ СЬОГОДНІ

Хім Марія

Національний університет «Львівська політехніка»
82000, вул. Гоголя, 18, м. Старий Самбір, Україна;
Електронна адреса: missm28@yandex.ru

У даній статті досліджено вплив збройних конфліктів на сферу освіти регіону. Охарактеризовано наслідки, котрі тягнуть за собою численні внутрішньо- та міждержавні сутички для арабської молоді.

Основні принципи та ідеї освіти близькосхідних країн в минулому були взірцем для багатьох Європейських країн. Однак, високий конфліктогенний потенціал Близькосхідного регіону має негативний вплив на освіту регіону.

Культурне життя марніє, так як у більшості людей немає ні ресурсів, ні душевних сил для чого-небудь, крім повсякденних потреб. Більшість науковців називають культурні і освітні проблеми в країнах Близького Сходу словом «дефіцит», під яким розуміється не тільки брак демократичної та економічної свободи, а й брак свободи для людського розвитку, так як громадяни постійно знаходяться під тиском влади (в більшості авторитарної) або незаконних угруповань (на неконтрольованих владою територіях),

Частка неписьмених в арабському світі все ще складає близько 30%, а серед жінок досягає 40%. На мусульман припадає лише 1% учених світу, а капіталовкладення в наукові дослідження становлять 1/7 від світового рівня. В одному Ізраїлі налічується більше науковців, ніж в усьому ісламському світі. В усіх арабських країнах за рік перекладається іноземних книг менше, ніж у Греції [1]. Для більшості молоді на Близькому Сході мрією є потрапити до Європейського союзу. До того ж, в регіоні панує велике безробіття (зараз більше, ніж 40%), тому молодим людям важко влаштуватись на роботу [2]. Слід також зазначити, що сьогоднішні події в країнах регіону призвели до більшого об'єднання арабів, як і на батьківщині, так і за кордоном. Арабським ЗМІ надають перевагу навіть ті, хто емігрували в Америку чи країни Європи. Нове інформаційне суспільство і сучасні досягнення сприймаються громадянами Близького Сходу як «витіснення» їхньої культури та як вторгнення західних цінностей та традицій в їхню освітню і культурну скарбницю.

Вища освіта на Близькому Сході – це, перш за все, товар [3]. В найбільш кризових місцевостях регіону студенти отримують найвищі кваліфікації, не маючи у власності жодної книги, котрі, як і інші товари, що не вважаються гуманітарними, в такі міста не ввозяться, в бібліотеках і книгарнях їх теж уже не залишилося, тому викладачі посилають студентів робити копії або шукати тексти в Інтернеті.